

6% **Sparkonto med förtur**

Förtur till 43 000 lägenheter • Spara max 50 000 • Inga avgifter

Bli kund på: www.akeliusspar.se

Akelius

Akelius Spar AB är registrerat hos Finansinspektionen enligt Lagen om inlåningsverksamhet (2004:299). Insatta medel används för finansiering av Akelius Fastigheters verksamhet. Insatta medel omfattas inte av Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och kan förloras i händelse av företagets obestånd.

Nr 02 | NOVEMBER 2013

Aktiespararna

MEDIA
PLANET

SÄKRA DIN FRAMTID

PENSION OCH SPARANDE

Missa inte

FÖR BARNENS BÄSTAAllt du behöver veta om
att spara till dina barn**TJÄNSTEPENSIONEN**Ställ krav på
din arbetsgivare**FAMILJEEKONOMI**Om att ärva i ett
samboförhållande

Aktivera ditt sparande

Martin Tivéus, direktör för Avanza Bank:

Alla måste bli mer aktiva för att få bra pensioner i framtiden

LÄS MER PÅ WEBBEN!

minpension.se

Ett samarbete mellan staten och pensionsbolagen

UTMANINGAR

Lite enkelt uttryckt **finns två typer av människor:** de som jobbar för kapital, exempelvis alla löntagare, och de som låter kapitalet jobba åt dem.

Jobba mindre – låt kapitalet jobba åt dig!

Gösta Carlberg
Chefredaktör på Aktiespararna.
FOTO: FREDRIK STEIN

Som aktiv sparare får du en bra allmänbildning.

Förutom att det är trevligare att själv bestämma när och om man vill jobba tar staten heller inte ut merparten i skatt på dina kapitalinkomster. Är du flitig och jobbar går, som bekant, mer än 70 procent bort i olika former av skatter.

Hur ska du då kunna jobba mindre och låta Mammon jobba för dig? Jag föreslår att du skaffar dig en ny hobby. – Vadå hobby? säger du. Kan det vara en hobby att handla med aktier och fonder, köp och sälj, hur spännande är det? Tänk om!

En stor påverkan

För det första "tvingas" du följa allt som händer, inte bara hemma i Sverige utan allt som är har betydelse för världens börser. Finansmarknaden är global. Det räcker inte heller med att du riktar in dig på finansiella nyheter, eftersom en jordbävning eller politiska oroligheter kan ha väl så stor påverkan på börskurserna. Följaktligen är

det nästan ett krav att du är samhällspolitiskt intresserad. **Fördel:** Som aktiv sparare får du en bra allmänbildning.

Råd att vara aktiv

Är du sedan aktieägare innebär det också en rad med förmåner. Först har du som ägare i regel möjlighet att smörja kråset på allehanda bolagsträffar, bjudningar och bolagsstämmor som anordnas under året. Därtill har en rad företag särskilda erbjudanden och rabatter som är särskilt rikta till dig som aktieägare. Är du sportig? Köp aktier i Skistar och få 15 procent i rabatt på liftkort, skidhyra med mera för hela familjen. Dessutom får du en årlig utdelning på runt 4 procent. Är du lagd åt det mer humoristiska hållet? Bolaget 2 E Group har allt från musiker till sommarbuskis i sin portfölj. Som aktieägare får du en egen bokningskanal, erbjudanden och gratisbiljetter till diverse festligheter. Listan på bolag som tar hand om sina aktieägare kan göras längre. **Fördel:** Som aktieägare har du råd

att vara mer aktiv och unna dig ett extra skratt i vardagen.

Tycker du det är svårt och komplicerat att vara en aktiv sparare? Var lugn, det finns andra sätt att faktiskt tjäna mer pengar för dig än bankboken och ändå kan du känna dig trygg. Hurdå? Gör som bankerna – låna ut pengar till företaget och få hög ränta för besväret. I dagsläget kan du enkelt få 3-6 procent i ränta på att låna ut till stora välkända företag som Carlsberg, Ericsson och Stena. **Fördel:** Att låna ut till pengar till stora och välkända företag innebär en bra ränta till begränsad risk.

"Det är ett sant nöje!"

Oavsett graden av engagemang från din sida kan du vara säker på att Aktiespararna fortsätter att bevaka marknaden, medan tidningen Aktiespararen ser till att du har rekommendationer för dina placeringar och pension. Vi gör så gärna jobbet åt dig! Det är ett sant nöje, vi lovar.

Välkommen till en rikare framtid.

REDAKTIONEN

Jag önskar dig en trevlig läsning och en säkrare framtid!

David Nilsson
Projektledare, Säkra din framtid
FOTO: EMELIE PALMCRANTZ

Läs mer på webben!

**MEDIA
PLANET**

Vi får våra läsare att lyckas!

SÄKRA DIN FRAMTID NR 2,
NOVEMBER 2013

Ansvarig för denna utgåva:
Projektledare: David Nilsson
Tel: 08-510 053 00
E-post: david.nilsson@mediaplanet.com

Verkställande direktör:
Joanna Rydbeck
Redaktionschef: Martin Björinge
Affärsutvecklare: Raha Rostampor
Layout: Daniel Di Meo

Distribution: Svenska Dagbladet,
November 2013
Tryckeri: V-Tab
Repro: Bert Lindevall

Mediaplanet kontaktinformation:
Tel: 08-510 053 00
Fax: 08-510 053 99
E-post: synpunkter@mediaplanet.com

Vid förfrågningar kontakta:
Raha Rostampor

Mediaplanets affärsidé är att leverera nya kunder till våra annonsörer. Genom intressanta artiklar med hög kvalitet motiverar vi våra läsare att agera.

+123% sedan start*

Vi är övertygade om att Value Investing är det snabbaste sättet att på lång sikt uppnå ekonomisk frihet.

Väldigt få blir rika över en natt. Det tar tid, kräver kunskap och mycket tålamod. Sedan start har vår aktieportfölj stigit med 123%. Trots att vi letat har vi haft svårt att hitta någon som lyckats åstadkomma ett bättre resultat för sina kunder.

Vi kallar vår förvaltning Basic.

Välkommen att kontakta oss

08 522 984 00

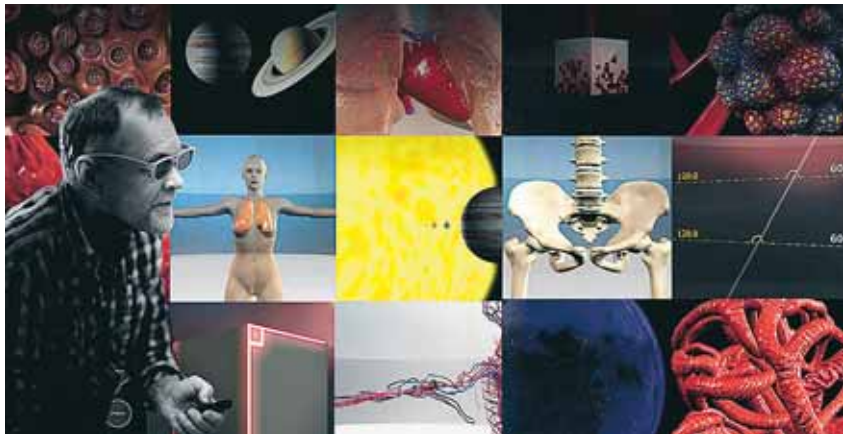
info@investerum.se

www.investerum.se

* Avser perioden 2009-01-01 till 2013-11-22. Investerum är ett värdepappersbolag specialiserat på global kapitalförvaltning och långsiktigt sparande. Vi står under tillsyn av Finansinspektionen och våra kunder omfattas av det statliga investerarskyddet. Investerum har kontor i Stockholm, Kista, Västerås och Uppsala.

En ny dimension av inlärnin g – i 3D

Med interaktiv 3D-utbildning förändras sättet att lära och därmed underlättas förståelsen av komplexa ämnen.

Kopparberg Invest är delägare i det svenska bolaget Sensavis som har utvecklat en mjukvaruplattform för tredimensionella, interaktiva, visualiseringar. Utifrån plattformen har Sensavis skapat ”The 3D Classroom” och ”The 3D Healthline”. Det är världsunika produkter som tillåter läraren/utbildaren att i tre dimensioner styra fritt i människokroppen, runt jorden eller i matematikens värld för att beskriva komplexa ämnen på ett lättförståeligt sätt!

Möjligheterna med Sensavis unika programvara är i stort sett oändliga. Sensavis kunder är skolor och institutioner inom hälsovård över hela världen. Produkterna har redan fått stor internationell uppmärksamhet och uppvaktas nu av ett antal aktörer från USA och Asien som söker samarbete och partnerskap.

”The 3D Classroom”

3D-klassrummet är ett interaktivt lärohjälpmedel

som ger verkliga visualiseringar av komplexa ämnen. Mjukvaran är tillgänglig som en del av ett plug-and-play kit som erbjuds av Sensavis och partners som HP och LG.

Paketet består av den unika mjukvaran paketerat med dator, display samt 3D-glasögon. Med interaktiv 3D har Sensavis paketerat kunskap i en hands-on upplevelse, som möjliggör för människor att lära sig, komma ihåg och att förstå på ett enklare och mer intuitivt sätt. Utvecklingen har skett i nära samarbete med professorer, lärare, läkare och forskare för att skapa ett unikt paket. Bolagets partnerskap säkerställer att deras produkter är av högsta kvalitet och att inget lämnas åt slumpen. Studenter kan med 3D-klassrummet ta till sig kunskap som tidigare var svår att förklara och förstå.

Resultat från undervisning med 3D-klassrummet

Enligt de lärare som använt 3D-klassrummet i under-

visningen så har man sett ett flertal förtjänster, både akademiskt samt beteendemässigt. Man har observerat ett ökat engagemang samt en högre uppmärksamhet från studenterna.

Studenter som tidigare haft svårt att fokusera på lektionerna har nu lyckats behålla fokus under hela lektionen. Lärarna har också observerat att studenterna lättare förstår hur komplicerade system hänger ihop och att stunderna lär sig mer på kortare tid, resultat som även framkommit i vetenskaplig studie gjord av professor Ann Bamford.

Om Sensavis

Sensavis är ett utvecklingsföretag med huvudkontor i Stockholm. Investmentbolaget Kopparberg Invest, som just nu är aktuella med en nyemission, är delägare i bolaget.

www.kopparberginvest.se

Kopparberg
Invest

Vinnare av Zennström Green Mentorship Award 2011. **Niklas Zennström**, grundare av SKYPE, **Svante Bengtsson**, VD REHACT AB.

REHACTs första handelsdag på NASDAQ OMX First North var den 11 november 2013. **Nicole Norrestad**, styrelseordförande, **Svante Bengtsson**, VD och **Marie Parck**, NASDAQ OMX.

REHACTs patentert värmeväxlare, RVU

Unikt klimatsystem minskar kostnader för byggnader

REHACT utvecklar och erbjuder det prisbelönade klimatsystemet Rehact Energy System som sänker behovet av köpt energi för värme, kyla och ventilation i byggnader med upp till 85 procent. REHACT befinner sig i en tillväxtfas och planerar både nationell och internationell expansion. Bolaget har därför nyligen genomfört ett listbyte till NASDAQ OMX First North för att kunna attrahera utländska investerare.

Det unika klimatsystemet Rehact Energy System har rönt stor internationell uppmärksamhet och belönats med en lång rad priser och utmärkelser genom åren. 2008 utsågs REHACT bland annat till ett av Sveriges mest lovande miljöteknikföretag av Världsnaturfonden WWF och 2011 mottog företaget Niklas Zennströms Green Mentorship Award.

REHACTs VD Svante Bengtsson förklarar varför omvärlden är i stort behov av nya innovationer kring energieffektiva system: – 40 procent av all energi i Europa och USA förbrukas i

byggnader och ser man på förbrukning för värme, kyla och ventilation handlar det om totalt ca 20-25 procent av all världens producerade energi.

REHACT kan idag erbjuda fastighetsägare ett system som minskar behovet av köpt energi för värme, kyla och ventilation med upp till 85%. Vår lösning bygger på en patentert värmeväxlare som möjliggör bättre utnyttjande av lokal och återvunnen energi. Vår målsättning är att Rehact Energy-System ska bli internationell standard vid nybyggnation.

Klart för första projekten i Sverige

Nyligen står det klart att Dalarö troligen bli den plats där REHACT kommer att inrätta sin första referensinstallation på svensk mark. Byggsprojektet beräknas påbörjas under 2014 med målsättningen att första byggnaden står färdig redan samma höst.

– De första installationerna av vårt system skedde i Polen och Holland. Därför är det extra roligt att snart kunna visa Rehact Energy System i svensk miljö, förklarar Svante Bengtsson.

Erbjudandet i sammandrag

Emissionsvolym: 11,9 MSEK

Antal aktier i emissionen: 793 333 st

Teckningskurs: 15 SEK per aktie

Sista teckningsdag: 4 December 2013

Teckningsoption: En tilldelad och betald aktie berättigar till en vederlagsfri tecknings- option motsvarande 85 % av kursen i bolaget vid teckningsperiodens början.

Teckningstid för optioner: 12-30 maj 2014

Prospekt: www.rehact.se

Tel: 08- 518 399 90

Rehact

FONDSPARANDE OCH FÖRVALTNING

			
Fredrik Carlsson Carlsson Norén FOTO: CARLSSON NORÉN CARLSSON NORÉN ASSET MANAGEMENT	John Strömberg Carnegie Strategifond FOTO: CARNEGIE FONDER	Lisa Seligson Lancelot. FOTO: LANCELOT LANCELOT ASSET MANAGEMENT AB	Per Axelson Lannebo. FOTO: LANNÉBO FONDER LANNÉBO FONDER
■ Var hittar man nästa Google? - Det går inte att spå framtiden. Däremot finns möjligheten att med hjälp av erfarenhet skapa bra avkastning till låg risk genom att bedöma sannolikheter för olika utfall. Enligt min mening har de mest framgångsrika förvaltarna över tid, har haft en strategi som mer liknar gnetande än att leta efter vinstlotter. ■ Hur sparar du? - En kombination av traditionell diversifierad aktieexponering med lågt korrelerade absolutavkastande investeringsstrategier som hedgefonder. I nuläget ger inte traditionella ränteinvesteringar någon avkastning alls. Risken man tar är troligtvis större i traditionella långa ränteplaceringar än i hedgefonder. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - Man kan endast ha is i magen om man har en diversifierad portfölj och lång placeringshorisont. Börjar man närma sig pensionen skall man ha låg risk. Man vill ju inte förstöra livet med dålig nattsömn.	■ Var hittar man nästa Google? - Jag letar inte nästa heta it-bolag, i stället håller jag mig till tråkiga, etablerade företag. Varför? För att det lönar sig. Carnegie Strategifond fokuserar helt och hållet på direktavkastningen. Om den kommer från aktier eller företagsobligationer spelar mindre roll. Vi tittar på hela Norden och hittar svenska industriaktier med hög utdelning och företagsobligationer i norska shippingbolag med riktigt bra ränta, till exempel. Mixen av aktier och företagsobligationer möjliggör en bra avkastning med lägre risknivå än en vanlig aktiefond. ■ Hur sparar du? - Jag sparar nästan bara i Carnegie Strategifond. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - Det beror förstås på hur ditt sparande ser ut. Med en fond som håller sig till stabila, välskötta företag och som bryr sig mer om den långsiktiga avkastningen än börsens dagliga svängningar så ska du inte bara kunna ha is i magen, du ska också kunna sova riktigt gott om natten.	■ Var hittar man nästa Google? - Bland de mindre svenska bolagen genom en grundlig djup analys där man bara väljer att investera långsiktigt i ett fåtal mycket bra bolag. ■ Hur sparar du? - Enbart i aktier då jag tror att aktier kommer avkasta bättre än andra tillgångsslag över tid. Jag sparar i Lancelots två egna aktivt förvaltade aktiefonder; globalfonden Camelot som allokering mellan 60-120% aktier och har en koncentrerad portfölj av cirka 15 stora börsbolag och Sverigefonden Lancelot Avalon som investerar i cirka 12 små till medelstora börsbolag. På så sätt får jag en bra riskspridning mellan länder, rätt aktieandel vid rätt tid och jag kommer åt de mindre bolagen som har den stora resan kvar. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - Ja, för att skapa bra avkastning är det jätteviktigt att man är långsiktig. Att följa index varje dag tycker jag är helt oviktigt. Vi på Lancelot köper ett fåtal bolag som vi tror starkt på och gärna när de ogillas av marknaden och priset är lågt. I år har vår Sverigefond Lancelot Avalon avkastat cirka 37 procent, det är 13 procent bättre än Stockholmsbörsen och vår globalfond Camelot har gått nästan dubbelt så bra som börsen sedan fonden startade.	■ Var hittar man nästa Google? - Jag tror inte man ska ha den strategin eller målsättningen med sitt sparande över huvudet taget. Jag tror istället att man ska ha en mer långsiktig inställning till sitt aktiesparande och med bra riskspridning. Enklaste sättet dit är att investera i en aktivt förvaltat aktiefond. ■ Hur sparar du? - Jag har och har alltid haft tyngdpunkten av mitt sparande i aktiefonder (nästan allt). Min övertygelse är att aktiemarknaden över tiden går bättre än räntemarknaden. Visst det blir svängigt, och ibland är värdet på sparkapitalet oroväckande lågt men så här långt har tiden alltid rättat till detta och jag har sett värdet återhämta sig och mer där till och därmed också bekräftat att min filosofi har lönat sig. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - Ja, jag tror det. Titta i år, den svenska börsen är upp ca 22 procent samtidigt som svenska folket aldrig tidigare haft så mycket pengar på bankkontot. Med andra ord har man missat årets uppgång och troligtvis också förra årets uppgång på 17 procent. Jag tror att långsiktigt aktiefondsparande lönar sig.

Man kan endast ha is i magen om man har en diversifierad portfölj och lång placeringshorisont.

Fredrik Carlsson
Carlsson Norén

MANGOLD™

Aktiehandel

Certified Adviser & Mentor

Corporate Finance

Emissionstjänster

Fixed Income

Mangold Insight

Mangoldlistan

Market Making

Strukturerade Placeringar

För mer information:

www.mangold.se

Telefon: +46 8-5030 1550

Engelbrektsplan 2, 114 34 Stockholm

info@mangold.se

			
Ulf Frykhammar Norron. FOTO: NORRON 	Vegard Søråunet Odin. FOTO: ODIN 	Simon Reinius OPM. FOTO: OPM 	Patrik Johansson Solidar. FOTO: SOLIDAR
■ Var hittar man nästa Google? -Troligen i anslutning till industri-nätverk inom den digitala ekonomin. Avkastningen sedan noteringen 2004 har varit enastående 28 procent per år fram till idag. Samtidigt har H&M avkastat 16 procent i snitt per år, vår ägare, Aker har givit 22 procent i årlig snittavkastning. Analysen är lätt i efterhand, men 2004 trodde säkert många att Google egentligen bara var en sökfunktion på nätet. Att identifiera ett bolag som Google kräver en megatrend, samt därutöver att företaget har det som krävs för att bli branschdominant. Megatrender idag återfinns inom energi, främst avseende nya kostnads- och miljöeffektiva former av teknik. Det faktum att vi globalt använder mindre och mindre kontanter vid betalningar är säkert också en megatrend värd att bevaka. ■ Hur sparar du? - Våra fonder. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - En avkastning på 8 procent per år dubblar kapitalet på 10 år. Både målet och vägen dit är viktig. Risktagandet styrs så att jag har en rimlig chans att leverera den typen av årlig avkastning.	■ Var hittar man nästa Google? - På ODIN Fonder tittar vi snarare på bolag som har en god förutsägbar utveckling och som inte är alltför beroende av att träffa rätt med ny teknologi eller med en ny produkt, för att på så sätt skapa förutsättningar för en stabil lönsam portfölj av bolag och en stabil avkastning i våra fonder. ■ Hur sparar du? - Jag månadssparar i ODINs fonder. Genom ett regelbundet månadssparande parerar man marknadscyklerna och den psykologiska fällan att köpa på toppen när allt går bra då du sprider ut dina köptillfällen i fonderna över cykeln. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - När alla är positiva och kurserna är höga är det även stora förväntningar på aktiemarknaden. Aktiemarknaden speglar egentligen framtiden, det vill säga att dagens aktiekurser har diskonterat förväntningarna om framtiden. Historiskt sett har aktiemarknaden varit ca. 3-9 månader framför den reella ekonomiska utvecklingen och detta måste man ha i åtanke när man investerar i aktier och fonder.	■ Var hittar man nästa Google? - Sannolikt får man titta vidare inom IT och internet där jag tror att vi fortsatt kommer att se de största industriella skiftena. För att hitta en vinnare likt Google bör man leta efter ett fenomen där man kan vänta sig en mycket dominerande aktör och där kunderna har en tydlig betalningsvilja. ■ Hur sparar du? - Mitt privata sparande utgår ifrån en analys av vilken risk jag vill ta följt av en portföljkonstruktion med hög riskspridning. Konkret innebär detta att kapitalet placeras mycket långsiktigt och investeras i en diversifierad aktieportfölj, Private Equity, realtillgångar och hedgefonder. ■ Lönar det sig att ha is i magen? - Generellt sett är svaret ja. Många privatinvesterare ökar riskerna under goda börsår för att sen minska riskerna efter större börsfall vilket ofta blir helt fel. För att kunna ha is i magen gäller det att man startade med en portfölj med en riskprofil man är bekväm med så att nedgångar inte känns alltför obehagliga.	■ Var hittar man nästa Google? - Oavsett bransch, hittar man det bland företag som förstår att blanda kommersiella produkter och tjänster med design och kreativitet som tilltalar morgondagens konsument. Som förstår att man inte endast köper funktionalitet, utan att man köper en kundupplevelse. Och som levererar den till sina kunder utan att missbruka eller överutnyttja naturresurser, människor eller förtroenden. Hållbarhet och etik kommer inte bara att vara det rätta att göra, utan också det lönsamma. ■ Hur sparar du? Jag sparar allt i Solidars egna fonder. Som många andra (småbarnsföräldrar) har jag inte tid att själv se över mitt privata sparande så aktivt som jag skulle vilja, och väljer därför fond därefter. Cirka hälften sparar jag i vår breda globalportfölj med aktiv förvaltning mellan världens marknader. Den andra hälften har jag lagt i vår etiska fond som investerar i bolag med sund verksamhet och hållbarhetstänkande. Det kommer att vara mitt bästa innehav över tiden hoppas jag! ■ Lönar det sig att ha is i magen? - Det beror förstås på sparhorisont och riskvilja men om vi pratar om att härda ut börssvängningar tror jag att ja, det lönar sig att ha is i magen och inte försöka tajma marknaden kortsiktigt. Risken är för stor att du missar några av de bästa börsdagarna, och att du därmed kommer ohjälpligt efter. Att ligga utanför en långsiktig börsnedgång däremot, det kräver både målmedvetenhet och aktiva beslut. Men lyckas man kan det vara något som får stora och livsförändrande positiva effekter på pensionen.

EN AVKASTNING
PÅ 8% DUBBLAR
KAPITALET PÅ
10 ÅR

Historiskt sett har aktiemarknaden varit ca. 3-9 månader framför den reella ekonomiska utvecklingen och detta måste man ha i åtanke när man investerar i aktier och fonder.

Vegard Søråunet
Odin

Vi tänker efter.
Fast före.

Factor är en personlig försäkringsrådgivare med lång erfarenhet av liv- och pensionsförsäkring i Sverige. Vi bygger livslånga relationer med våra kunder och anser att en riktigt bra försäkringsförmedlare tänker efter. Fast före.

Kontakta oss idag så hjälper vi dig!

Factor

En del av Monyx Financial Group AB

En aktivt förvaltat svensk aktiefond

I konkurrens med över hundra andra Sverigefonder utmärker sig Monyx Svenska Aktier från mängden. Anledningen är fondförvaltarens något annorlunda sätt att förvalta fondens kapital. Dessutom är förvaltningsavgiften låga 0,7 procent.

Monyx

Financial Group

Factor Insurance Brokers AB - Box 5334, 102 47 Stockholm
Strandvägen 5B 08-637 87 00 info@factor.se www.factor.se

Factors verksamhet är tillståndspliktig och lyder under Finansinspektionens tillsyn.

Läs mer om Monyx Svenska Aktier på www.monyx.se

Riskinformation: Investeringar i fondandelar är förenade med risk. De pengar som investeras kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. För mer information se faktablad, prospekt och årsrapport på www.monyx.se.

NYHETER

Amanda Broomé

FONDREDAKTÖR

FOTO: AKTIESPARARNA

Bli medlem i Aktiespararna

– få exklusiv hotellövernattning

Dina förmåner:

- Tidningen Aktiespararen
- Aktiejuridisk rådgivning
- Deklarationsspecial
- Internetbaserad introduktionsutbildning
- Utbildningstillfällen och över 900 aktieträffar
- Prova analysprogrammet Hitta kursvinnare i 90 dagar
- Förmånliga försäkringar med Aktiespararna Medlemsförsäkring
- Rabatter på affärstidningar
- Förmånliga priser på aktie- och fondhandel
- **JUST NU** får du dessutom en exklusiv hotellövernattning*, värde upp till 1 200 kronor!

Lyxig premie

Betala endast 465 kronor
Totalt värde: 8 839 kronor

LÄS MER PÅ: WWW.AKTIESPARARNA.SE/SD13

*Du betalar endast för middags- och frukostpaketet, från 350 kronor per person och natt.
Erbjudandet är giltigt t.o.m. 14/03/14 och gäller endast nya fullbetalande medlemmar, bosatta i Sverige (privatpersoner).

Aktiespararna

Så sparar du bäst till barnen

Nyårslöftena står som spön i backen: Träna, sluta röka, spara mer. Infria åtminstone ett av nyårslöftena.

INVESTERING

AKTIER

Rikast tillvaro får du dock om du investerar mer – och helst även till barn eller barnbarn. Aktiespararen gör det lättare för dig att infria åtminstone ett av nyårslöftena.

Att spara till barn är en bra idé. Men för att gå från ord till handling krävs att du har vissa saker i åtanke.

■ I vems namn sparar du?

Spara i eget namn till barn. Du som ägare bestämmer hur och när pengarna ska betalas ut eller överlämnas till barnet.

Spara i barnets namn. Föräldrarna förvaltar pengarna tills barnet fyller 18 år. Föräldrarna har då rätt

att använda pengarna för barnets räkning.

■ Vilken depåtyp passar bäst?

I en kapitalförsäkring kan du spara i barnets namn och ändå fortsätta att ha kontroll över pengarna efter 18-årsdagen genom att sätta barnet som förmånstagare och med villkoret att pengarna får plockas ut vid en bestämd ålder, exempelvis 25 år. Så kan man inte göra i en vanlig depå eller i investeringssparkontot. Både i investeringssparkonto (ISK) och kapitalförsäkring slipper du krångel med deklaration och behöver inte betala kapitalvinst-

skatt vid aktie- och fondbyten. I stället betalar du en avkastningsskatt (i praktiken en förmögenhetsskatt) på kapitalet, oavsett om det ökat eller minskat. Denna skatt är för 2013 strax under 0,5 procent. En tumregel är att schablonbeskattning lönar sig om värdetillväxten är större än den genomsnittliga statslåneräntan (även kallad riskfria räntan), det vill säga 1,49 procent för år 2013. Det kan därför vara värt att man ser över valet av förvar om räntan kraftigt skulle stiga, eftersom skattesatsen baseras på denna. Tyvärr är courtaget högre i ISK än i vanliga depåer hos de flesta aktörer, jämför gärna. Tänk på att vinster och räntor

beskattas med 30 procent i en vanlig depå och på ett sparkonto.

■ Det finns många sparformer att välja på, vilken passar mig?

■ Sparkonto

Ett sparkonto för barn är inte att rekommendera om sparandet ska ses som en långsiktig placering. Se upp för sparkonton utan insättningsgaranti!

■ Svenska räntefonder

En kort räntefond kan ge en avkastning som ungefär följer ränteläget, i dag 1,5–3 procent per år. Långa räntefonder, kallas även för obligationsfonder, är i dagsläget inte att föredra eftersom räntan väntas stiga.

■ Aktiefonder

En svensk indexfond, exempelvis de avgiftsfria fonderna Avanza Zero eller SBAB Fri, är bra alternativ till storbankernas aktiva fonder som ofta är onödigt dyra. Dessutom har Sverigefonder exponering mot flera andra länder genom Sveriges stora exportföretag. Spara gärna regelbundet, det är bra från riskspridningssynpunkt, eftersom köpen då sker till olika kurser. Ett bra alternativ till fonder är investmentbolag. Aktieinvest har även plockat samman färdiga portföljer, bland annat en investmentbolagsportfölj med minsta investeringsbelopp på 500 kronor och en "juniorportfölj" med minsta investeringsbelopp 250 kronor. Även tidningen Aktiespararen har förslag på färdiga portföljer, där Basportföljen följer Aktiespararnas Gyllene regler med kontinuerliga köp i "trygga" tillväxtaktier och med god riskspridning.

→ MILJONÄR PÅ 45-ÅRS DAGEN

■ **Ett barn** som fått 500 kronor per månad sedan födseln har på 18-årsdagen 175 000 kronor

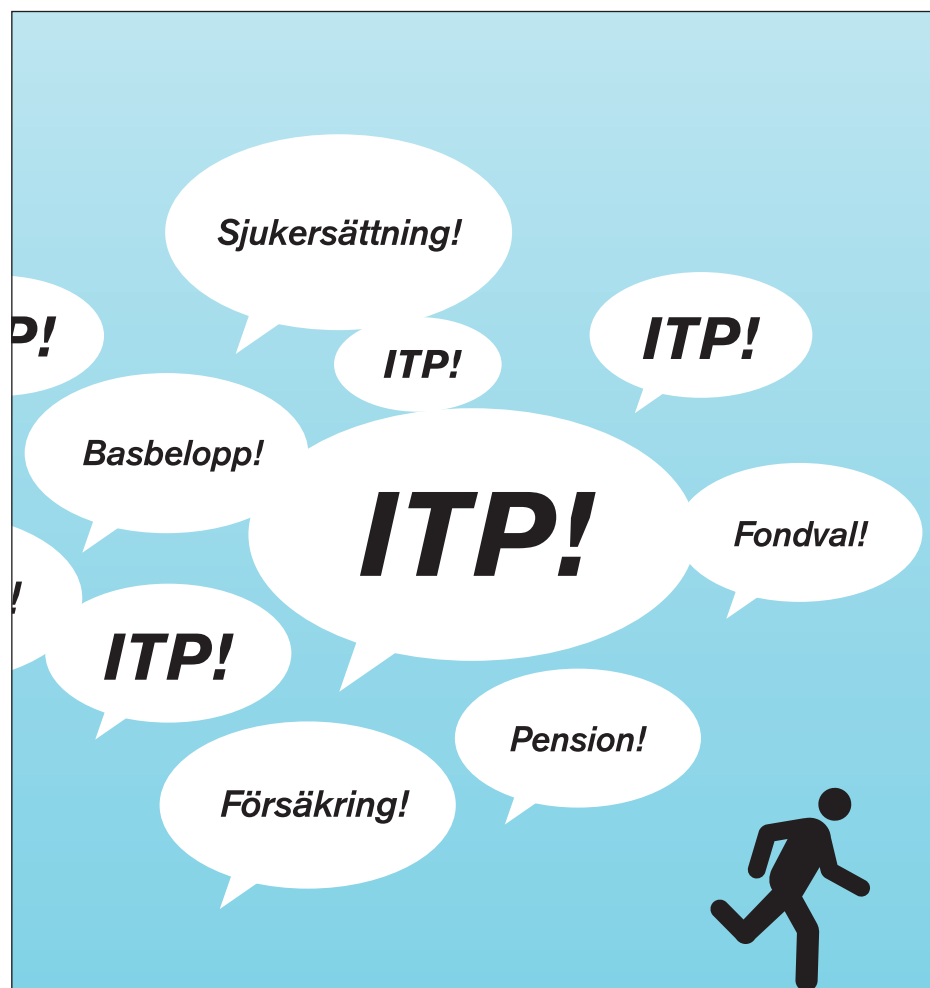
före skatt om sparkapitalet gett i genomsnitt 5 procents värdeutveckling per år.

■ **Utan uttag** blir ditt barn eller barnbarn miljonär på 45-årsdagen.

I denna sekund förlorar svenska folket 504 kr.

SBAB!
som banken borde vara

Våra konton omfattas av den statliga insättningsgarantin upp till 100 000 euro enligt beslut av Riksgälden. Ersättningen betalas ut av Riksgälden inom 20 arbetsdagar från den dag företaget försattes i konkurs eller från Finansinspektionens beslut om ersättningsrättens inträde. För mer info, aktuell ränta och villkor, gå in på sbab.se eller ring 0771-45 30 00. **Kolla hur vi räknat på forluster på forlustgeneratorn.se**

ITP!

Trött på alla "goda råd" om pensioner och försäkringar?

Nu finns det en gratis webbtjänst för dig som har ITP. Vi ger dig oberoende råd om pensioner och försäkringar, anpassade för dig och din familjs situation. PTK Rådgivningstjänst ger dig en samlad bild över ditt försäkringsskydd idag – och hur det kan förbättras. Gå in på radgivningstjanst.se och kolla vad som gäller just för dig.

PTK Rådgivningstjänst
PERSONLIGA RÅD OM PENSIONER OCH FÖRSÄKRINGAR

Låt en liten, liten del av ditt testamente gå till de äldre!

Skänk en procent av det som blir kvar efter dig till de äldre, och du skapar hundra procent glädje och trygghet för många medmänniskor.

BLOMSTER FONDEN
HEM OCH VÅRD ÅT ÄLDRE SEDAN 1921
www.blomsterfonden.se

**Fram till imorgon samma tid
torskar ni 43 541 225 kr.**

SBAB!
som banken borde vara

Våra konton omfattas av den statliga insättningsgarantin upp till 100 000 euro enligt beslut av Riksgälden. Ersättningen betalas ut av Riksgälden inom 20 arbetsdagar från den dag företaget försattes i konkurs eller från Finansinspektionens beslut om ersättningsrättens inträde. För mer info, aktuell ränta och villkor, gå in på sbab.se eller ring 0771-45 30 00. **Kolla hur vi räknat på forlustgeneratorn.se**

NYHETER

Vill du kunna kosta på dig att göra det lilla extra när du slutar arbeta? Då är aktivt sparande och att förbereda pensionen allt viktigare.

AKTIVERA PENSIONS-SPARANDET!

PENSION

Alla vet att det finns en viss osäkerhet i pensionssystemet och egna initiativ och eget sparande får en ökad betydelse.

Martin Tivéus är verkställande direktör för Avanza Bank och väl insatt i vad som behövs för att vi ska kunna förverkliga drömmar vi har inför pensionen. Dessutom lever han som han lär och ser stora möjligheter till förändringar som kan stärka våra pensioner.

En framtida lön

- Pension är inte det mest spännande att börja tänka på när man är ung. Men ju tidigare du börjar spara, desto mindre pengar behöver du stoppa undan varje år. Det förvånar mig att så få arbetsgivare redovisar pensionsutbetalningarna varje månad på lönebeskeden. Pensionen är ju trots allt den framtida lön du ska leva på och därför också en viktig del att ta upp i lönesamtalet.

Martin rekommenderar alla att hålla ett öga på sin pension. Han poängterar att det inte är komplicerat och att alla bör gå in på pension.se samt morningstar.se

och se hur pensionen utvecklas, hur fonder står sig i jämförelse med andra och, framför allt, hur stora avgifter de olika aktörerna tar.

- Snittet ligger på cirka 2,5 procent i avgifter och med ränta-på-räntaeffekter så blir det en väldigt stor del av kapitalet som aldrig kommer dig till del som pensionär. Kan du få ner avgiften på ditt pensionssparande så kan det ge en mycket högre pensionslön i slutänden.

Hur har du själv sparat och planerat för din pension?

- Jag lever som jag lär. Började spara direkt när jag fick jobb och är aktiv. Tittar på utvecklingen, funderar över fördelningen av mina placeringar och ser över mina placeringar varje månad.

Jag har dessutom sett till att flytta från dyrare pensionsbolag för att få ner avgifterna. Inget komplicerat men det har gett bra utväxling på mina pensionspengar.

Hade du tidigt någon dröm om vad pensionen ska användas till?

- Nej, det har vuxit fram senare och för oss är det ett hus utomlands i bergen någonstans som lockar.

Har du rådgivare eller kan du allt själv?

- Som sagt, det är inte så svårt när du väl tar dig lite tid att lära dig. Rådgivare kostar pengar och då är det bättre att lägga dessa på en genomgång av pensionsplanen. Att vända sig till banken är också möjligt men glöm inte att de helst säljer egna fonder och lösningar när det oftast finns andra alternativ som ger mer i slutänden.

Många föräldrar försöker lägga undan en peng varje månad till sina barns sparande. Hur tycker du att man bör göra och sparar ni till era barn?

- Ja och det är samma sak där. Börja tidigt så behöver det inte vara en stor summa varje månad. Sammantaget gör det stor skillnad om barnet vill studera, skaffa ett boende eller något annat som kräver kapital i vuxen ålder. Som förälder kan du säkra att pengarna inte går till fel saker genom att sätta in dem i en kapitalförsäkring med barnet som förmånstagare.

Är det kört för oss som närmar oss pensionsåldern och inte varit så aktiva som du säger att man borde ha varit?

- Nej, men ju äldre du är desto mindre risker bör du ta. Om allt är i aktier är det tråkigt om det är börsnedgång när kapitalet ska tas ut. Även om du närmar dig pensionsålder så ska kapital finnas på kontot i kanske 20-30 år ytterligare. Det innebär att låga förvaltningsavgifter gör stor skillnad.

Avslutningsvis, vad är viktigast för våra framtida pensioner och vårt sparande?

- Att vi tar större individuellt ansvar och aktiverar oss. Jag skulle också vilja se en utökad flytträtt, även för pensioner påbörjade före 2007. Det skulle skapa konkurrens, leda till lägre avgifter och att sparare får större intresse och större insyn i den egna pensionen. Lågt intresse gynnar inaktiva förvaltare med höga avgifter. Alla måste bli mer aktiva för att få bra pensioner i framtiden, konstaterar Martin.

OLA HANSON

redaktionen@mediaplanet.com

På ett år förlorar ni (gulp) 15 892 546 976 kr.

Svenska folket förlorar sjukt mycket på att ha pengar på konton med låg ränta. Byt till ett sparkonto med 2,20% ränta från första kronan, fria uttag och inga avgifter. Gå in på sbab.se eller ring 0771-45 30 00.

Bättre
sparränta
åt folket!

SBAB!
som banken borde vara

Sparränta per 26 november 2013. Våra konton omfattas av den statliga insättningsgarantin upp till 100 000 euro enligt beslut av Riksgälden. Ersättningen betalas ut av Riksgälden inom 20 arbetsdagar från den dag företaget försattes i konkurs eller från Finansinspektionens beslut om ersättningsrättens inträde. För mer info, aktuell ränta och villkor, gå in på sbab.se eller ring 0771-45 30 00. Kolla hur vi räknat på forlustgeneratorn.se

FRAMFÖRHÅLLNING. Pension är inte det mest spännande att börja tänka på när man är ung. Men ju tidigare du börjar spara, desto mindre pengar behöver du stoppa undan varje år, säger Martin Tivéus. FOTO: DENNIS BLOMBERG

ANSTÄLLNINGSKRAV. Som arbetstagare är det väldigt viktigt att fråga vad som erbjuds i samband med anställning, säger Thomas Gyllenmo. FOTO: THINKSTOCK

Tjänstepensionen kommer bli allt viktigare i framtiden

Tjänstepensionen som utgör en stor del av den slutgiltiga pensionen kan se olika ut beroende på vart man arbetar.

TJÄNSTEPENSION

Det är viktigt att som arbetstagare ta reda på hur pensions- och försäkringsförmånerna ser ut hos arbetsgivaren och kunna ställa rätt krav. Pensionssystemen görs om och mer ansvar flyttas över på individen. Detta medför att tjänstepensionen får en allt större betydelse.

- För en normalinkomsttagare räknar man att tjänstepensionen står för ca 17-22 procent av den totala pensionen. För höginkomsttagare kan det vara betydligt mer i och med att allmän pension inte omfattar högre löner, säger **Thomas Gyllenmo** som arbetar med rådgivning i pensionsfrågor åt företag och anställda.

Stora variationer

Tjänstepension betalas av arbetsgivaren och kan vara allt från ett par procent till 12-13 procent för de som till exempel har ITP 1, som är det "gamla" ITP-systemet, det vill säga tjänstepension genom kollektivavtal för privatanställda

tjänstemän födda före 1979. Det finns dock stora variationer i avsättningen av tjänstepension och för höginkomsttagare kan nivåerna vara betydligt högre än för ITP-systemet. Generellt kan man säga att alla som omfattas av kollektivavtal, som har statlig, kommunal eller landstingstjänst, omfattas av någon form av tjänstepension.

- Under senaste åren har faktiskt andelen arbetstagare som omfattas av kollektivavtal sjunkit med cirka fem procent men även för de företag som inte har kollektivavtal så är det en relativt stor andel som erbjuder tjänstepensioner och andra försäkringsförmåner, fortsätter Thomas Gyllenmo.

Ställ krav

För de företag som inte har kollektivavtal så står det företaget fritt att själva utforma ett pensions- och försäkringspaket för de anställda. För många företag utan kollektivavtal är det vanligt att man sneglar på kollektivavtalen och erbjuder likartade förmåner. Vissa företag erbjuder väsentligt bättre förmåner än kollektivavtalen och andra erbjuder ingenting alls.

- Som arbetstagare är det väldigt viktigt att fråga vad som erbjuds i samband med anställning.

De som redan har en anställning också kan förhandla om sin pension.

- Om man har möjlighet utifrån sin arbetssituation så skall man naturligtvis ställa krav på sin arbetsgivare att ha ett normalt förmånspaket avseende pensioner och försäkringar.

Ett ökat ansvar

För yngre generationer kommer vi högst sannolikt att få se en framskjuten pensionsålder och ett ökat ansvar för den egna pensionen samt att tjänstepensionen får en stor betydelse för den livsstandard man får efter pensionering. Tendensen är att allt mer ansvar läggs på individen att hantera pensionsfrågan.

Thomas Gyllenmo säger dock att all tillgänglig statistik, och den är omfattande, talar för att en enskild individ inte själv kan axla detta ansvar.

För att hantera denna problematik kan man göra två saker i samverkan, dels begränsa valmöjligheterna så att det inte blir ohanterligt samt dels se till att det finns möjlighet att få råd om både försäkringar och pensioner.

OFELIA GRAAH-HAGELBÄCK
redaktionen@mediaplanet.com

Provisionsfria Pensionsplaner

Att erbjuda provisionsfria pensioner och försäkringar till företagets anställda innebär väsentligt större möjligheter till en bättre utväxling på alla inbetalda premier. Dessutom blir företagets pensionserbjudande transparent, modernt, flexibelt och i många fall kan även företaget spara betydande summor.

Vi har under senaste tio åren hjälpt en mängd företag att övergå till provisionsfria pensions- och försäkringsplaner, alltifrån några av Sveriges mest välkända företag ner till mindre ägarledda företag.

Om du är intresserad av att få veta mer om hur du kan byta till en kostnadseffektiv, modern och transparent pensionsplan är du välkommen att kontakta: thomas.gyllenmo@cata.se, 08-566 101 18 eller stefan.backstrom@cata.se, 08-566 100 53

Capitalis Tailor
partner of

swedish
insurance
group

Capitalis Tailor ingår i Swedish Insurance Group som är en av Sveriges största rådgivare till företag, avseende pensioner och försäkringar. Vi är 65 medarbetare på fem kontor i landet och hanterar ca 1 miljard i årlig premie åt våra kunder.

Besöksadress: Tegnérsgatan 23 - Box 3381 - 103 68 Stockholm - www.cata.se - info@cata.se

NYHETER

Anpassa ditt fondsparande till din riskpreferens

Fondsparande är en populär sparform med många möjligheter.

FRÅGOR & SVAR

Michael Gunnarsson
Vd på ett fondbolag.
FOTO: ODIN FONDER

Utbudet av fonder med olika investeringsinriktning är i det närmaste oändligt, vilket gör att de allra flesta sparare kan bygga upp en fondportfölj med en riskspridning som man känner sig bekväm med.

Svenskarna är ett fondsparande folk, att spara i fond är vår i sär-

klass populäraste investeringsform. Utbudet av olika typer av fonder är stort, inte minst när det är dags att välja PPM-fonder. De faktorer som i första hand bör avgöra vilka fonder du investerar i är din investeringshorisont och risknivå.

En väl sammansatt portfölj

– En väl sammansatt fondportfölj kan exempelvis bestå av en Sverigefond, en Europafond eller en globalfond samt någon eller några fonder som investerar i alternativa tillgångsslag, exempelvis fastigheter. Fördelen med de alternativa tillgångsslagen är att de inte är så beroende av börsens utveckling, säger **Michael Gunnarsson**, vd på ett fondbolag.

Variation och exponering mot flera marknader och branscher är en viktig faktor att ta fasta på när

man bygger upp sin fondportfölj. Kombinera gärna fonder med ett specifikt geografiskt fokus med fonder som investerar i företag i olika typer av branscher. Genom att investera i fonder med olika branschspecifika inriktningar bidrar du till att sprida dina risker och minska konjunkturkänsligheten i din portfölj.

Bra med mångfald

Ytterligare en faktor som kan bidra till att sprida riskerna i ditt fondsparande är en kombination av olika fondbolag. Förvaltningsfilosofin och inriktningen varierar nämligen relativt mycket mellan olika fondbolag, vilket gör det till en god investering att granska bolagets investeringsstrategi innan man köper nya fondandelar.

– Jag rekommenderar starkt att man besöker sin finansiella råd-

givare eller bank för att få hjälp och råd till att sätta samman en väl diversifierad fondportfölj som matchar din risknivå, säger Michael Gunnarsson.

Besök en rådgivare

När du väljer fonder kan du även ta hjälp av ratings som sammanställer fonders historiska avkastning, exempelvis från Morningstar. Historisk avkastning är dock inte den enda parametern som bör påverka ditt fondval. Även fondens förvaltningsfilosofi och inriktning är avgörande för fondens risknivå och avkastningsmöjligheter, säger Michael Gunnarsson.

Fonder kan kategoriseras på många sätt, ett av dem är uppdelningen mellan indexfonder och aktivt förvaltade fonder. En indexfond är en fond som följer ett fast-

ställt jämförelseindex utan någon aktiv fondförvaltare, medan en aktivt förvaltd fond hanteras av en erfaren fondförvaltare som handplockar företag de investerar i.

Många fördelar

– Fondsparande har många fördelar som sparform. Det är ett effektivt sätt att få exponering mot flera intressanta marknader. Den som väljer aktivt förvaltade fonder har möjlighet att ta del av fondförvaltarnas expertkompetens i att investera i företag som kan generera långsiktig avkastning, säger Michael Gunnarsson

ANNIKA WILHBORG

redaktionen@mediaplanet.com

Sverige är fantastiskt!

“På ODIN Fonder gillar vi nischade kvalitetsbolag med stor innovationsförmåga och hög marknadsandel på den globala arenan. Vi finner många sådana bolag i Sverige.”

– Vegard Søraunet, **norrman** och förvaltare, ODIN Sverige

För mer information om ODIN Sverige och våra andra fonder besök vår hemsida www.odinfonder.se

Historisk avkastning är inte någon garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Faktablad och informationsbroschyr för fonden finner du på www.odinfonder.se

babstur vinnare v.43

collbasen vinnare v.47

STORT GRATTIS!

Markus Peterson (vinnare v.42)
har utsetts till vinnare i OLWs och
Prostatacancerförbundets tävling
Årets Mysigaste Mustasch.

j_palmquist vinnare v.41

linnheedackerfeldt vinnare v.45

morbidmannen vinnare v.44

wallandroid vinnare v.46

Under oktober och november korades varje vecka en finalist i tävlingen Årets Mysigaste Mustasch. Intresset har varit stort och tävlingen ingår i kampanjen "Save the nuts" där OLW skänker 10 öre per såld påse till kampen mot prostatacancer. OLW kommer uppskattningsvis att skänka 150 000 kr till Fonden mot Prostatacancer.

Vill även du lämna ett bidrag till Fonden mot prostatacancer och stödja kampen mot Sveriges vanligaste cancerform: Sms:a Blått50 eller Blått100 till 72929 så skänker du 50 eller 100 kr eller skänk via plusgiro 90 0101-7 eller Bankgiro 900-1017.

INSPIRATION

BÖRJA I TID. Ju tidigare du börjar stoppa undan till pensionen desto enklare blir det att bygga upp ett bra kapital för åren efter arbetslivet, säger Niclas Fredriksson

DET ÄR ENKELT ATT SPARA TILL DIN PENSION!

Tycker du att det är krångligt med pension? Har du svårt att komma igång, kanske till och med lite dåligt samvete för det där med pensionen? Då är du inte ensam.

Om du börjar spara tidigt kan det vara klokt att sprida sparpengarna mellan pensionssparande och något annat sparande. Det kan vara så att du kommer behöva en del av ditt sparande vid bostadsköp eller under småbarnsåren.

SPARANDE

PENSION

Enligt en färsk undersökning från TNS Sifo känner över 70 procent av svenskar mellan 18 och 65 år att de inte tagit tag i sitt pensionssparande i tillräcklig utsträckning.

Enligt **Niclas Fredriksson**, chef för affärsutveckling på en storbank, finns det enkla skäl till varför många svenskar inte kommer igång med sitt pensionssparande.

Var ärlig mot dig själv

– Många tycker det är krångligt och tråkigt. Men det behöver det inte vara, det finns enkla lösningar. Det här borde inte vara en anledning till oro för någon.

Enligt Niclas är den första frågan hur aktiv du vill vara.

– Du måste vara realistisk och ärlig mot dig själv. Hur intresserad är du av pensionssparandet och hur aktiv vill du vara i förvaltningen av dina pensionspengar? Det är en bra början för att sedan välja

en passande pensionslösning. Om du är en person som inte vill vara engagerad i förvaltningen av dina pensionspengar bör du välja en aktivt förvaltad lösning.

Men se till att du får en förvaltning som anpassar risken efter din ålder, det vill säga högre risk när det är långt kvar till pension för att skapa möjlighet till god tillväxt - och sedan minskad risk närmare pensionen. Det finns idag alternativ som erbjuder den anpassning som automatiskt.

Enkelt och snabbt

Ett enkelt alternativ som många kunder visat intresse för är möjligheten att skaffa pensionsförsäkring via internet - alltså via sin internetbank.

– Vi ser idag att 10 procent av alla pensionsansökningar kommer in den vägen. Jag förstår varför, det är enkelt och snabbt, en perfekt kanal för den som vill komma igång.

Enligt Niclas är det viktigt att komma ihåg att det går att ändra

sig och byta förvaltning om livssituationen eller riskviljan förändras. – Var inte rädd för att kontakta din bank för att få hjälp om du känner dig osäker.

”Aldrig för sent att börja”

En annan viktig fråga är när det är lämpligt att börja spara till pensionen. Niclas har ett enkelt svar på den frågan:

– Så snart du kan. Om du börjar spara tidigt kan det vara klokt att sprida sparpengarna mellan pensionssparande och något annat sparande. Det kan vara så att du kommer behöva en del av ditt sparande vid bostadsköp eller under småbarnsåren.

Men ju tidigare du börjar stoppa undan till pensionen desto enklare blir det att bygga upp ett bra kapital för åren efter arbetslivet. Men kom ihåg, det är aldrig för sent att börja.

ANDREAS WHLSTRÖM

redaktionen@mediaplanet.com

NYHETER

SPARANDE

Jämför och spara pengar på dina lån

Privatlån eller blacolån som det också kallas är en typ av lån som ofta felaktigt förknippas med dålig ekonomi eller ”Lyxfällan”. Privatlån är idag en nödvändighet för många för att kunna finansiera en kontantinsats till en lägenhet, ett köp av en begagnad bil eller en renovering av sitt hem. Bolåneräntor diskuteras vitt och brett mellan bekanta och man stoltserar gärna med att man betalar lägst bolåneränta i gänget. Att ta upp en diskussion kring sina privatlån känns av många däremot obekvämt eller rent av pinsamt då man är rädd för att andra ska tycka att man inte kan sköta sin ekonomi. Eftersom en stor del av svenskarna har ett privatlån borde det vara minst lika viktigt att diskutera räntan för denna typ av lån då det finns mycket pengar att spara genom att konkurrensutsätta sitt lån.

”Det finns en del olika tjänster som hjälper dig att jämföra dina lån..”

E pålitlig tjänst

Det finns en del olika tjänster som hjälper dig att jämföra dina lån och en aktör som vi föll för är MyLoan.se. De erbjuder en pålitlig tjänst för att sänka dina privatlånekostnader som dessutom är gratis. Genom MyLoan.se får man enkelt och snabbt reda på om den räntan man har för sitt privatlån idag är konkurrenskraftig, är den inte det kan MyLoans rådgivare hjälpa dig att byta bank. Så var smart och jämför dina privatlån nu!

OLOF NORLANDER

redaktionen@mediaplanet.com

God jul. Även om 30 år.

GPS-mottagare, ljudbok och hörlurar i all ära - men kanske är en trygg framtid en bättre julklapp. Vi hjälper dig att komma igång med ditt pensionssparande redan idag. Välkommen.

Ge dig själv ett pensionssparande i julklapp. Kom igång på nordea.se/pension

Gör det möjligt.

Nordea

DET VIKTIGA ÄR DET DU INTE SER.

Du kommer att tillbringa tusentals timmar här. Det är med den vetskapen vi gör våra badrumsmöbler. För oss är god design lika mycket allt det du inte ser, som det du ser. Vi ger dig dessutom valfriheten att skapa din egen stil. Ett rum med plats för längtan och avkoppling. För en stund. Dag efter dag.
svedbergs.se

SVEDBERGS®

PROFESSIONELL INSIKT

I Sverige lever många som sambos men under äktenskapsliknande former.

Ekonomi med framtiden i åtanke

Trots att man kanske delar på allt – ekonomi, bostadsrätt, barn – så hänger lagen om arvsrätt inte med. Därför kan ett testamente skydda och rädda mycket om det värsta skulle hända. Många upplever testamenten ungefär som försäkringar: något tråkigt och kanske obekvämt, som man kan ta itu med i framtiden. Men i takt med att samhället och hur vi bildar familj förändras kan den här typen av dokument vara avgörande i oförutsedda situationer. Det är ett stort samhällsproblem att det inte talas mer om sambors juridiska status.

Upplys dig om arvsreglerna
Drygt hälften av alla barn i Sverige föds i sambofamiljer och ändå är det få som känner till att sambor inte ärver varandra. Här finns en gråzon där lagen inte hänger med, säger Aleksandra Derikonja, jurist som arbetar med avtalsjuridik. Lever du i en traditionell kärnfamilj, det vill säga är gift med din partner som du har gemensamma barn med så ärver makarna i första hand varandra och sedan barnen. Om man lever som sambo däremot så ärver barnen direkt om man inte skriver ett testamente. Om du, som väldigt många svenskar

gör, ingår i en familjekonstellation som faller utanför den traditionella kärnfamiljen bör man upplysa sig själv om hur arvsreglerna ser ut. Förutom samboskap kan det handla om barn från tidigare relationer om man gifter om sig.

– Har du gift om dig och samtidigt har så kallade särkullbarn sedan tidigare, har de rätt att få ut sitt arv direkt. Vanligt är det att äldre par vänder sig till oss och är oroliga över vad som ska hända om särkullbarnen måste lösas ut. Eftersom särkullbarnen har rätt att få ut sitt arv direkt är det inte ovanligt att den efterlevande maken har svårt att klara sig och bo kvar i bostaden. Du kan inte frånta ett barns rätt till arv men du kan skydda din partner i högre utsträckning om du har ett testamente, säger Aleksandra Derikonja.

Förvaltar i barnens ställe
Det finns exempel på situationer som kan bli påfrestande för alla inblandade när testamente saknas. För det första har en älskad person gått bort och kanske lämnat barn och partner efter sig. Sambon ärver inget, och om det handlar om större summor, eller exempelvis värdefulla tillgångar som fastigheter, och barnen är unga, så kopplas överförmyndarnämnden in för

att förvalta i barnens ställe. Detta trots att det finns en förälder i livet.

Sök juridisk expertis
– Den typen av byråkratiska processer kommer ofta som en obehaglig överraskning när det redan är för sent att göra något åt saken. Jag har flera gånger mött kunder som upplever stor frustration och missnöje över att dessa frågor inte diskuterats mer, så att de hann göra något i tid. I Sverige ifrågasätter vi sällan gällande arvsregler förrän det värsta händer. Jag ser det som ett stort problem att vi tycks ha accepterat att ha arvsregler som inte hänger med i samhällsutvecklingen. Så hur gör man för att upprätta ett testamente? För det första måste dokumentet bevittnas av två personer.

Vidare kan det uppstå problem om man skrivit själv och inte varit tillräckligt tydlig. Då kan testamentet bli motstridigt och svårtolkat, och det hela slutar ändå i en process. Bäst är att söka någon form av juridisk expertis vid upprättandet, samt att se på testamentet som ett levande dokument som bör uppdateras när man går igenom stående förändringar i livet.

CAROLINA SVENSSON
redaktionen@mediaplanet.com

Teckna seniorkapital och lev gott som pensionär

Många pensionärer äger bostäder som antingen är lågt belånade eller inte belånade alls.
Samtidigt har många en låg pension. Genom att teckna ett seniorlån kan de frigöra låst kapital och få ett tillskott i plånboken.

De flesta pensionärer lever med en ganska begränsad ekonomi. En av anledningarna till detta är att de inte har börjat pensions-spara i tid.

– Problematiken är att många inser först när det är alldeles för sent att de behöver spara pengar för att kunna få en vettig pension. Undersökningar visar att det är väldigt få som vet vad de har i sin PPM-portfölj och i sina pensionsförsäkringar. Vissa börjar intressera sig för sin pension alldeles för sent, menar Mats Jarl, vd på ett försäkrings- och pensionsbolag.

Frigör dina låsta tillgångar
Att gå till banken och ansöka om lån är för många pensionärer inte ett alternativ då bankerna inte anser de vara kreditvärdiga på grund av deras låga löpande inkomster. För att kunna leva ett dragligt liv har många valt att sälja sin bostad. Men idag kan den som äger sin bostad och har ett litet sparande med en låg pension frigöra låsta tillgångar i sitt boende genom att teckna ett seniorlån.

– Just seniorkapital är ett hypotekslån som betalas in i en livränta, som sedan betalar ut pengarna månadsvis. Det som händer är att man tar ut en summa peng-

ar beroende på lånebeloppet, drar av räntan man har på lånet och resten får man som en inkomstförsäkring. På så sätt får man ett rejält tillskott i pensionen.

Livräntan betalas ut under tio år, men lånet är amorteringsfritt i fyrtio år. Det betyder att lånet behöver betalas tillbaka först när fastigheten ska säljas.

– När kreditprövning görs på seniorkapital tittar kreditgivaren på personens inkomst plus den framtida utbetalningen han eller hon får på livräntan. Det gör att många fler blir kreditvänliga.

Njut av dina tillgångar i tid
Seniorkapital är ett mycket populärt alternativ och alltför upptäckta fördelarna. Du belastar ingen, du lånar av dig själv och frigör ett låst kapital.

– Seniorkapital är egentligen det enda seniorlånet som genererar avkastning. På grund av livränteförsäkringen har man en ränta, och den räntan har de senaste fem åren varit mycket högre än låneräntan. Den dagen man säljer sitt boende och blir mångmiljonär, är man kanske i den åldern att man inte har ork att njuta av pengarna. Då är det bättre att frigöra pengarna och leva bra som en ung pensionär. När du säljer din bostad får du fyra miljoner istället för fem. Samtidigt har du kunnat leva gott under tiden.

ANNIKA GAVRIC
redaktionen@mediaplanet.com

”Vi ska aldrig separera och dö tänker jag inte heller göra.”

Vem ärver dig när du dör? Vad händer med barnen, bostaden och bilen om ni separerar? Gå in på avtal24.se/livsanalys och få en juridisk analys över din livssituation – helt utan kostnad.

avtal24®

Varagsjuridik på nätet sedan 2007

WWW.AVTAL24.SE 0771 24 00 24 INFO@AVTAL24.SE

Svenska Försäkringsrådgivarna

LÅT DITT HEM SÄTTA GULOKANT PÅ TILLVARON

Alltid kostnadsfri rådgivning

020 10 50 60 www.svfr.se

Stockholm	Linköping	Norrköping	Nyköping	Katrineholm	Västerås
Göteborg	Örebro	Karlstad	Skövde	Jönköping	Eskilstuna

Svenska Försäkringsrådgivarna är ett varumärke från SF Insurance Group AB, 556817-3487. Vi innehar tillstånd från bolagsverket och är anknutna förmedlare till Folksam

Era tiotaggare behöver ingen dyr mellanhand

INTERNATIONELL STYRKA OCH LOKALT FOKUS: Aon Plc, har idag cirka 62 000 anställda vid 500 kontor i över 120 länder. Aon Sweden etablerades 1992 och är ett av Sveriges ledande kunskapsföretag inom riskhantering för företag och organisationer genom risk managementtjänster, försäkrings- och återförsäkringsförmedling samt rådgivning och outsourcing inom human resources. www.aon.com/sweden

Som vi ser det är pensionen en del av livslönen. Inarbetad och välförtjä- nad är det självklart att den i största möjliga utsträckning ska tillfalla dess rättmätige mottagare. En inställning som vi vet att vi delar med före- tagare, HR-chefer och förstås medarbetaren själv. Men det är lätt att gå vilse när alternativa lösningar lockar med frihet och flexibilitet. Och det kan bli en rejält dyrköpt historia.

Ett exempel på det är att 65 000 av landets tiotaggare* valt att kliva ur kollektivavtalet (ITP) och riskerar att gå miste om miljonbelopp i pensionskapital. I våra analyser av vad som hände med det nya sparandet som flyttades till alternativa pensionslösningar kunde vi konstatera att vinnarna faktiskt är de som valt att stanna kvar i ITP-planen.

Anledningen är först och främst höga avgifter för vilka det krävs en rejäl avkastning som kompensation. Lägg därtill att rådgivande försäkringsmäklare tjänar sina pengar på den provision som tas ut från det som betalas in till din och dina medarbetares tjänstepension.

Den goda nyheten är att det finns en lösning.

Vår drivkraft är att du ska bli vinnaren, som arbetsgivare och som medarbetare. Aon har verktygen för att ni ska lyckas. Vi har fler än 500 kunder som använder våra tjänster för total ersättning som synliggör sambanden mellan lön, förmåner och pension. Aon hjäl- per till att säkerställa att företags pensions- och ersättningsprogram är säkra, skäliga och hållbara.

*Tiotaggare: Ofta privatanställda, födda före 1979 med en månadslön över cirka 48 000 SEK.

Om du vill veta mer, kontakta:

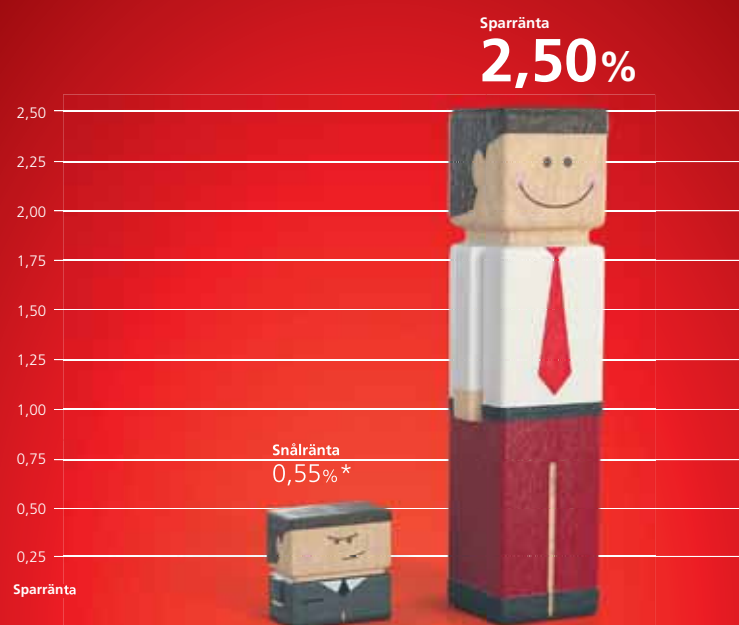
Johan Gustafsson	Clients & Markets	johan.gustafsson@aon.se	0702-45 93 11
Andreas Lauritzen	VD Aon Hewitt Norden	andreas.lauritzen@aon.se	0735-23 68 09

„When Trust Matters”

ATTORNEY

Kontakta oss om du behöver en jurist som bryr sig.
Biblioteksgatan 3, 5 tr 111 46 Stockholm
08-665 35 70 contact@attorney.se
www.attorney.se

Besviken på Stora Banken? Flytta pengarna till en större.

Öppna ett Buffertkonto hos en av Europas största banker

Är du en av de 2 miljoner svenskar som har sin buffert på ett vanligt sparkonto med låg ränta och snåla villkor? Flytta pengarna till ett tryggt **Buffertkonto** hos oss på Santander. Då får du hög sparränta, fria uttag och insättningsgaranti.

Banco Santander är en global bank med fler än 102 miljoner kunder i 45 länder. I Sverige erbjuder vi sparkonton, privatlån och fordonsfinansiering.

➤ Du öppnar enkelt ditt Buffertkonto på santander.se

*Högsta ränta på ett sparkonto med fria uttag utan avgifter hos de stora bankerna i Sverige. (Källa compirer.se september 2013)

✓ **Hög sparränta**

✓ **Fria uttag**

✓ **Insättningsgaranti**

Santanders konton omfattas av norsk insättningsgaranti upp till motsvarande 100 000 euro per kund enligt prövning av Riksgälden. Om norska Finanstillsynet beslutar att garantin ska träda i kraft, betalar Sikringsfondet i Norge ut ersättning inom en vecka.

Santander
CONSUMER BANK

DAGS ATT SE ÖVER PORTFÖLJEN?

TID FÖR AKTIER

Att investera globalt erbjuder en värld av möjligheter och dessutom potentiella diversifieringsfördelar. Många investerare riskerar att gå miste om investeringsmöjligheter på grund av volatilitet och oro för aktiemarknaden, därför kan det vara hög tid att se över sina investeringar för en balanserad aktieallokering i portföljen.

Med över 60 års erfarenhet av globala aktieinvesteringar och mer än 550 förvaltare och analytiker över hela världen är vi väl positionerade för att finna de bästa investeringsmöjligheterna.

Läs mer på franklintempleton.se/takestock eller kontakta oss på 08-545 012 30

FRANKLIN TEMPLETON
INVESTMENTS

Värdet på dina andelar i Fonden kan både öka och minska, och du som investerare kan få tillbaka mindre än det investerade beloppet. **Historisk avkastning är inte någon garanti för framtida avkastning.** En investering i Fonden medför risk, vilken beskrivs i Fondens prospectus och i relevant Key Investor Information Document eller i annan relevant dokumentation. Dessa dokument återfinns på vår hemsida: www.franklintempletonnordic.com Utställd av Franklin Templeton Investment Management Limited (FTIML), registrerat kontor: The Adelphi, 1-11 John Adam Street, London WC2N 6HT. Auktoriserat och reglerat i Storbritannien av Financial Conduct Authority och auktoriserat att utföra investeringsrelaterade handlingar i Danmark av Finanstilsynet, Finansinspektionen i Sverige, Kredittilsynet i Norge samt Rihoitustarkastuksen i Finland.